

พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน ครั้งที่ ๒ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา หนึ่งปี ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษายก คำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหาและ อุทธรณ์ของผู้ร้อง ตลอดจนคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในชั้นนี้รับฟัง เป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมา วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลสว่างแดนดิน ครั้งที่ ๒ โดยแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดินเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และดำรงตำแหน่งอยู่จนถึงวันยื่นคำร้อง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒

ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๒ บัญชี คู่สมรส ๑๐ บัญชี บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๑ บัญชี ที่ดิน ๑ แปลง โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ๑ หลัง ยานพาหนะ ๑๔ คัน และรายการเงินเบิกเกินบัญชี ๒ บัญชี ต่อมาผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๒ บัญชี คู่สมรส ๙ บัญชี บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๑ บัญชี ที่ดิน ๑ แปลง ยานพาหนะ ๑๔ คัน รายการเงินเบิกเกินบัญชี ๑ บัญชี และเงินกู้ ๑ บัญชี

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการแรกว่า เมื่อความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน ครั้งที่ ๒ ขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมืองและการพ้นตำแหน่งทางการเมืองไม่ใช่สิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่แตกต่างหากจากโทษทางอาญาอย่างเด็ดขาดและบัญญัติขึ้นเพื่อบังคับมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักสำคัญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพียงแต่เปลี่ยนให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็น

ศาลที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคดีแทนศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น อีกทั้งโทษทางการเมืองหรือการพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิใช่กรณีที่สืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งก็ไม่ใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา ทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติมาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกไว้คนละหมวด ย่อมมีเจตนารมณ์แบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ จึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย มาตรการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากการวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จึงแสดงให้เห็นว่า มาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของ คดีอาญาโดยไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความรับผิดชอบทางอาญาได้ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ดังนั้น มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ เมื่อการ กระทำอันเป็นความผิดในส่วนนี้เป็นอันขาดอายุความทางอาญาไปแล้ว และมีผลให้สิทธินำคดีอาญา มาฟ้องระงับไปโดยศาลไม่ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้องหรือไม่ กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องประการสุดท้ายว่า ในส่วนความผิดฐานจงใจ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือ ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน ครั้งที่ ๑ มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี เมื่อผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๒ วรรคสอง แล้ว จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองมิใช่โทษทางอาญา จึงไม่อาจนำประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๒ มาใช้กับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ นั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ เห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีอีกต่อไป ผู้ถูกกล่าวหาย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง แม้มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวจะ

มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ แต่เมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา กรณีย่อมไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดไปแล้วได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้ฟังไม่ขึ้น อุทธรณ์ข้ออื่นของผู้ร้องไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง

พิพากษายืน

นายเสรี เพศประเสริฐ

นางนุจรินทร์ จันทรพรายศรี

นายจักรชัย เยพิทักษ์

นายแรงรณ ปริพันธ์พนพิสุทธิ์

นายวรงค์พร จิระภาค

นายพันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง

นายลาซิต ไชยอนงค์

นายวัฒนา วิทยกุล

นายอริคม อินทุภูติ

